

jas, men det kritiska läget förutsätter nödvändigtvis inte att efterspanings- och räddningsenheter används.

I ett beredskapsläge kan det befaras att en människas säkerhet är i fara till havs eller de åtgärder som vidtagits för att utreda ett behov av undsättning har varit resultatlösa, Sjöräddningens ledningscentral utvidgar härvid underrättelseåtgärderna och vidtar behövliga efterspaningsaktioner i syfte att klargöra det eventuella nödläget samt bereder sig på att inleda behövliga räddningsaktioner. I beredskapsläge höjs ledningsberedskapen och efterspanings- och räddningsenheter alarmeras för uppgiften.

I ett nödläge är det uppenbart att en människa är i fara till havs och i behov av omedelbar hjälp. Härvid vidtar sjöräddningens ledningscentral alla de åtgärder som är möjliga och ändamålsenliga med tillbudsstående resurser för att rädda människoliv. Genom att inleda nödkommunikation säkras man att de tillbudsstående fartygen så snabbt som möjligt kan fås med i efterspanings- och räddningsverksamheten, och möjligheten att leda verksamheten säkras. Efterspanings- och räddningsenheter för uppgiften alarmeras anteciperat och förberedelser görs för att anskaffa ytterligare resurser.

Sjöräddningens ledningscentral ska meddela om efterspanings- och räddningsaktionerna också till den ledningscentral eller polisinstans som bestäms på basis av polisens områdesansvar, när det är sannolikt att man när uppdraget inom sjöräddningstjänsten har upphört måste fortsätta uppdraget som av polisen ledd efterspaning av den försvunna personen.

I maritima assistansuppgifter är det inte fråga om sjöräddningsuppgifter trots att man i utförandet av dem kanske anlitar efterspanings- och räddningsenheter inom sjöräddningstjänsten. Syftet med assistansuppgifterna är att hjälpa människor i sådana situationer där det inte är fråga om kritiska lägen till havs men där behovet av utomstående hjälp är nödvändigt och det inte finns tillgång till annan ändamålsenlig hjälp. I huvudsak försöker man ta hand om assistansuppgifterna vid sidan om övrig verksamhet genom effektivare allokering av enheter och patruller.

Ett ändamålsenligt, snabbt och effektivt inledande och skötande av sjöräddningens efterspanings- och räddningsaktioner förutsätter att sjöräddningens ledningscentraler i ett kritiskt läge aktivt inhämtar information från alla källor som står till buds. Det främsta målet för inhämtningen av information är att definiera den exakta positionen av en person till havs som eventuellt är i hjälpbehov samt att definiera behovet av hjälp.

Gränsbevakningsväsendet har i ett kritiskt läge rätt att få bl.a. följande uppgifter av myndigheterna för utförande av uppdrag:

- uppgifter om fordon och dess ägare eller innehavare ur datasystemet för fordons- och körkortregistren som upprätthålls av Trafiksäkerhetsverket och ur Ålands landskapsregerings fordonsregister
- uppgifter om nödmeddelanden och kritiska lägen ur *informationssystemet* för nödcentraler, polisens uppdragsregister över nödmeddelanden medräknat, samt beredskaps- och positioneringsuppgifter om myndigheternas olika enheter till havs
- uppgifter om luftfartyg, ägare och innehavare av luftfartyg ur luftfartygsregistret som upprätthålls av Trafiksäkerhetsverket
- uppgifter om fartyg samt fartygs- och godstrafik ur de kommunala hamnverkens datasystem
- uppgifter om fiskefartyg, fartygens ägare och innehavare samt fartygens verksamhet av fiskerimyndigheterna

- uppgifter om båtar samt båtarnas ägare och innehavare ur magistraternas och Ålands landskapsstyrelsens båtregister
- uppgifter om fartyg och deras ägare och innehavare ur Trafiksäkerhetsverket och Ålands landskapsregerings båtregister samt ur andra register som upprätthålls av Trafiksäkerhetsverket
- uppgifter om fartygstrafiken av Trafikverkets fartygstrafiksystem och om övervakningen av havsområdet av försvarsmakten
- uppgifter om radioanläggningars positionering och av Kommunikationsverket och om radioanläggningar och deras ägare och innehavare ur registret över radiotillstånd
- uppgifter om fartygs- och godstrafiken ur tullverkets datasystem
- uppgifter enligt 4 och 5 § i befolkningsdatalagen (507/1993) ur befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem
 - (* = § 13-17 i den nya lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009/661) innehåller motsvarande punkter)
- uppgifter och prognoser om väder- och havsförhållanden av Meteorologiska institutet

Enligt sjölagen kan uppgifter ur Gränsbevakningsväsendets gränsbevakningsregister i kritiska lägen vid behov användas för organisering av efterspanings- och räddningsåtgärder.

Ett ändamålsenligt utförande av sjöräddningens uppdrag kan även förutsätta att olika uppgifter som gäller personer och fartyg som befinner sig i fara också fås av vissa enskilda företag och sammanslutningar. I kritiska lägen har Gränsbevakningsväsendet därför rätt att avgiftsfritt få dessa uppgifter av redare, organisationer i båtbranschen, företag som tillhandahåller rese-, frakt-, hamn- och räddningstjänster samt varvsföretag. Uppgifterna kan gälla sådana fartyg samt deras besättning, passagerare och last som är nödvändiga för utförandet av uppgifter inom sjöräddningstjänsten.

Sjöräddningens ledningscentral har rätt att i anslutning till ett nödmeddelande av teleföretaget få identifieringsuppgifter för abonnemanget och uppgifter om mobiltelefonins position samt uppgifter om abonnemangets abonnent och användare samt installeringsadress. Teleföretaget är för sin del skyldigt att åt sjöräddningens ledningscentral överlåta det abonnemangets identifieringsuppgifter från vilket nödmeddelandet har sänts och som det gäller, samt uppgifter om abonnemangets abonnent, användare och installeringsadress samt det kända läget för den mobiltelefoni från vilken nödmeddelandet har sänts. Teleföretaget är dessutom skyldigt att uppge den kända positionen av den mobiltelefoni som används av den person som nödmeddelandet gäller, ifall den som använder abonnemanget enligt sjöräddningsledarens grundade uppfattning befinner sig i uppenbar nöd eller omedelbar fara.